

Věda umí mluvit mnoha jazyky. Přijďte jim naslouchat na Noc vědy v Hradci Králové

2.9.2026 - Tereza Vaničková | Univerzita Hradec Králové

Letošní Noc vědy se v Hradci Králové ponese ve znamení komunikace a ukáže, jakými různými způsoby k nám věda promlouvá. Zapojené instituce nabídnou poslední zářijový pátek program plný objevování, experimentů, her a zajímavostí z různých oblastí vědy a techniky.

Na královéhradecké Noci vědy se mimo Univerzity Hradec Králové podílí hned několik dalších vědeckých pracovišť. Těšit se můžete na workshopy, soutěže, vědecké show či přednášky pro děti i dospělé. Vstup na akci zdarma.

VÝBĚR Z PROGRAMU PRO RODINY S DĚTMI

Univerzita Hradec Králové

Tajná podzemní pošta: Zachraňte lesní internet! (17:00-21:00, učebna A314, budova A, Hradecká 1227/4)

Přijďte s nejmenšími objeviteli zjistit, jak si stromy a houby pod zemí předávají důležité zprávy a vzájemně si pomáhají. Zážitkový program Pedagogické fakulty UHK představí fascinující svět mykorhizy a podzemní komunikace rostlin. Zvládnete rozluštit tajné signály a obnovit ztracené spojení v lese?

Na kus řeči s bezobratlými (učebna S9, budova S, Hradecká 1285)

Bezobratlí sice nemluví lidskou řečí, přesto nám mají co sdělit. Přijďte poznat jejich rozmanitý svět, podívat se na živé zástupce zblízka na Přírodovědeckou fakultu UHK a objevit zajímavosti, které Vás možná překvapí. Komentované prohlídky se konají v časech 18:00-18:30, 19:00-19:30, 20:00-20:30, 21:00-21:30, 22:00-22:30.

Kdo ukradl zprávu profesora Matematiky? (17:00-22:00, relax zóna v přízemí, budova J, Hradecká 1249/6)

Na Fakultě informatiky a managementu UHK vás profesor Matematiky provede dobrodružstvím plným šifer, kódů a matematických hádanek. Plněním úkolů získáte stopy a dešifrovací klíč, který vám pomůže obnovit jeho ztracenou zprávu. Objevte, jak si předávají informace lidé, počítače i roboti a jakou roli v komunikaci hrají matematika, algoritmy a šifrování.

Mluvící obrázky (17:00-22:00, učebna B8, budova B, náměstí Svobody 331)

Na Filozofické fakultě UHK zjistíte, jak moc dokážeme říct beze slov! V této hravé aktivitě budete pomocí gest, mimiky, zvuků nebo kresby „předávat“ význam obrázků a ostatní budou hádat, co se snažíte sdělit. Zábavná ukázka toho, že komunikace není jen o jazyce — ale o kreativitě, odvaze a fantazii.

Knihovna města Hradce Králové (Wonkova 1262/1a)

Noc vědy v knihovně (15:00-18:00)

Odpoledne pro rodiče s dětmi plné her, kvízů a zábavných aktivit zaměřené na kulturu a její bohatství.

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové (Hradecká 1250/2)

Pavel Trávníček: Tajná řeč hmyzu aneb Tykadla, vůně a neviditelné zprávy (17:00-22:00)

Nahlédněte pod stereomikroskopem do fascinujícího světa hmyzí komunikace a zjistěte, jakou roli v něm hrají vůně, feromony a další chemické signály. Poznáte bizarní tykadla i „nejvoňavější“ zástupce hmyzí říše a odhalíte, jak člověk dokáže tajné chemické zprávy hmyzu využívat.

Lékařská fakulta v Hradci Králové Univerzity Karlovy (Kampus UK, Zborovská 2207)

Jazyky světa a jazyk medicíny (17:00-22:30)

Návštěvníci si vyzkouší rozpoznávání jazyků, nahlédnou do světa lékařských zpráv a otestují své znalosti lidského těla. Čekají je interaktivní úkoly s kostmi a orgány a jejich názvy v češtině, latině i angličtině. Zjistí také, proč medicína dodnes používá slova stará tisíce let – a že poznávat jazyky i lidské tělo může být pořádná zábava!

Farmaceutická fakulta v Hradci Králové Univerzity Karlovy (Kampus UK, Zborovská 2207)

Když molekuly mluví (17:00-22:30)

Objevte fascinující svět molekulární komunikace a zjistěte, jak do něj pomocí léků či světla můžeme zasahovat. Čekají vás jednoduché chemické pokusy, světelné efekty i oscilační reakce, které ukážou, že chemie umí nejen vysvětlovat svět kolem nás, ale také „vysílat“ signály.

Hvězdárna a planetárium (Zámeček 456/30)

Příjem! Přepínám! (18:00-22:00)

Naladíte správnou frekvenci a podaří se vám dešifrovat tajnou zprávu? Ve foyer planetária na vás čeká dobrodružná hra s interaktivními stanovišti i malovací soutěží pro nejmenší. Zapojte své smysly, navážete spojení a vydejte se na cestu za tajemstvími vědy!

VÝBĚR Z ODBORNÉHO PROGRAMU PRO DOSPĚLÉ

Univerzita Hradec Králové

**"Vědci objevili lék na rakovinu" aneb proč je komunikace vědy tak obtížná
(18:30, 19:30 a 20:30, učebna S2, budova S, Hradecká 1285)**

V přednášce docenta Jana Šlégra z Přírodovědecké fakulty UHK se podíváme na to, jakým způsobem média informují o vědeckých objevech i naprosto běžných jevech a proč je to často kontraproduktivní. Ukážeme si také, jak může vypadat funkční komunikace vědy.

Deepfake v praxi a jak ho rozeznat (21:00-22:30, učebna J11, budova J, Hradecká 1249/6)

Na Fakultě informatiky a managementu UHK si vyzkoušíte, jak vznikají digitálně manipulované fotografie a videa, včetně deepfake v reálném čase. Zjistíte, jak tyto technologie fungují a především jak rozpoznat jejich výstupy. Přijďte si otestovat své kritické myšlení v době, kdy není snadné věřit všemu, co vidíme.

Komunikace v různých kulturách a jazycích (17:00-22:00, učebna B8, budova B, náměstí Svobody 331)

Dokážete rozluštit skryté sdělení? Vyzkoušejte si tři různé způsoby dekodování: emoji věty, piktogramy a falešné přátele. Zjistíte, že komunikace může být vizuální, symbolická i zrádně podobná — a že i jednoduché znaky mohou skrývat překvapivý význam. Ideální pro všechny, kteří mají rádi chytré výzvy.

Fashion show představí studentský design (19:00-19:30, Galerie T, budova A, Hradecká 1227/4)

Unikátní módní přehlídka představí semestrální projekt studentů – zpracování grafického potisku na kolekce originálních šátků.

Státní ústav radiační ochrany Hradec Králové (Piletická 57/15A)

Když k nám promlouvá radon (17:00-21:00)

Radon není vidět ani cítit. Jak tedy poznáme, že se nachází v našem domě? Neviditelný plyn za nás mohou „nechat promluvit“ měřicí přístroje. Prohlédnete si zařízení používaná k měření radonu v domácnostech a zjistíte, co nám naměřené hodnoty říkají. Dozvíte se, odkud se radon bere, jak se dostává do budov a jak může působit na naše zdraví.

Lékařská fakulta v Hradci Králové Univerzity Karlovy (Kampus UK, Zborovská 2207)

Když se z výživy stane zkratka: z doporučení jsou mýty a z mýtů doporučení (17:00-18:00)

Jak snadno se může odborné doporučení cestou přes média a sociální sítě proměnit v zavádějící slogan? Přednáška Ing. Hany Strítecké, Ph.D., z Ústavu preventivního lékařství ukáže, jak komunikovat výživu srozumitelně, ale zároveň přesně.

Farmaceutická fakulta v Hradci Králové Univerzity Karlovy (Kampus UK, Zborovská 2207)

Proč nový lék nevznikne přes noc a jakou cestu musí urazit? (17:30-18:30)

Jak se z nenápadné molekuly stane účinný a bezpečný lék? Přednáška představí cestu vývoje léčiv od objevu a úpravy molekuly přes laboratorní testování až po klinické studie a uvedení léku do lékáren. Dozvíte se také, proč vývoj trvá roky a proč většina slibných kandidátů nakonec neuspěje.

<https://www.uhk.cz/cs/univerzita-hradec-kralove/uhk/aktualne/veda-mluvi-mnoha-jazyky.-prijdte-jim-naslouchat-na-noc-vedy-v-hradci-kralove>